

Taurul Aleph

sau un anotimp în labirint

Anui tânăr pictor îi este dat (și îi este drag) să reviziteze în zilele noastre mituri fondatoare ale imaginarului european. Cu proiectul său profesional, pictorul, desenatorul și pedagogul Alexandru Rădvan este o raritate în arta noastră tânără, atingând aproape principiile cristaline ale „frumuseții convulsive“ visate de André Breton într-un fascinant număr al revistei „Minotaure“. În generația de artiști formați în jurul anului (co-vârșitor) 2000, Rădvan, student preferat al profesorului de excepție, Florin Mitroi, are nu numai un palmares expozițional exemplar, ci, mult mai important, serii tematice foarte personale, care au crescut irepresibil în laboratorul său: *Bătăliile*, *Imperatorii*, *Cântarea Cântărilor*, *Leda*, *Răpirea Europei* ș.a.m.d. Avem de-a face cu un artist care nu țintește să colecționeze expoziții pentru că e prea absorbit de urgența cu care se cer fixate imaginile „liberei sale treceri“ în arhetipal. Lui Alexandru Rădvan i se fac expoziții, i se propun simenze, unde el aranjează într-un discurs fatalmente trunchiat selecții dintr-o producție grafică, picturală și incipient tridimensională care, în totalitatea ei, este un caz excepțional al generației de creatori români ce nu au împlinit încă 30 de ani.

De mai bine de doi ani, iată, Rădvan a intrat pe nesimțite în Labirint. A existat un voiaj stimulator în Creta, dar și un context de adâncire psihosomatică a unor mituri complicate și tulburi. Artistul are stări apropiate de dicteul automat, mai ales în desenele abia zgâriate de vârful creionului, în care vizitează imaginar singurătatea monstrului victimizat, pe devoratorul care se mutilează, retrăiește durerea sacrificială predestinată, își rezolvă spaimile prin hăcui de sadism subliminal... Astfel, „Alexandrinul“ Rădvan s-a așezat pe o fertilă deltă a imaginarului meditera-

nean, cu mari resurse sincretice și libertăți de deconstrucție figurativă, admirate și la Francesco Clemente. Rădvan este slujit de un tot mai rar, nu numai la noi, simț al desenului iubitor de *ronde-bosse*, de un figurativism venit din modernitatea clasică, întins spre expresivități, uneori terifiante, prin tăieturi de șlefuitor de cristale. Cu această fluentă picassiană a desenului, în regim de așezare insolită în pagină, adică lapidar și la scară evolutiv monumentalizantă, pe varii dimensiuni, de la 7 la 7.000 de cm, figurativul lui Rădvan a devenit un veritabil arhipelag în curs de densificare.

De doi ani, acest exemplu prețios de creativitate trece literalmente prin proba Labirintului, altfel spus, calea cunoașterii cu obstacole mortale, pericolul rătăcirii și al sfârtecării, deruta răspântiilor și a drumului recurent, coliziunea cu amestecul monstruos. Asumându-și aburul poetic al propriei sale zodii, Taur, marcat puternic de călătoria în Creta, Rădvan a alunecat singur în Labirint prin coridorul populat cu „Europe“, trupeșe, venite și ele din erotismul *Cântării Cântărilor*. Aceste staționări în câmpuri tematice și pasajele subtile dintre ele, în ordine fiind, carcasa puterii (erou, războinic, pontifex), apoi sexualitatea feminină telurică confluează acum în tanathic, corp sacrificat, impur, pulsione distructivă. Sondarea răului, asumarea lui, prin înțelesul damnațiunii pe care o poate exercita empatic artistul, aduce îmbogățiri nebănuite efigiei Minotaurului. Borges vorbea deja de inocența în monstruos a fiului reginei Cretei, făcut prin unirea obsesivă cu un taur ieșit din mare, prunc ascuns în Labirint și transformat în devorator prin consens social. Rădvan ipostiază un Minotaur autopunitiv, compasional, un răzvrătit al destinului, un atlet, un Kuros atins de contaminări anatomice de bovideu. Supliciu propriului corp, mântuirea prin acceptarea condiției, auto-

mutilarea ca eliberare de blestem, devoratorul ca victimă metafizică sunt răsucirile de labirint prin care a trecut interogația figurativă a lui Rădvan.

Recentele mari picturi și grupajele modulare de pânze conlucrează, prin complexitatea efectelor picturale de glasiu realizat în acrylic, la straniețea regimului luminescent și a detaliilor naturaliste ale monstrului. Blană jupuită cu pielete și vase capilare, copite, corn străpungător, redate academic tridimensional, sunt învăluite într-o boare rece, umedă, reptiliană. Pictorul a pus în scenă, prin multe episoade tatonante ale ororii de a-ți explora animalicul din tine, imaginea finală de lumină aurie, taborică spre care se întoarce și în care se pierde atletul-taur, cel care și-a conștientizat destinul.

După expunerea marilor desene pe pânză de sac la Lapidariumul Palatului Mogoșoaia, vernisate la Echinoxul de primăvară, Rădvan expune chiar de ziua nașterii sale, pe 16 mai, pictură pe formate mari la galeria de bună ținută profesională Anaid.

AURELIA MOCANU